ELSEVIER 31 MEI 2014

JAN JONKER 1939-2014

Strijder voor veilig zwemmen

Gerlof Leistra

De kleinzoon van Jan Jonker verdronk in 2010 in het bubbelbad van een kindvriendelijk resort in Toscane. De twaalfjarige Willem werd onder water op een rooster vacuüm gezogen. Drie volwassenen konden hem niet lostrekken. Jonker richtte een stichting op die de veiligheid in zwembaden in binnen- en buitenland onderzoekt en adviseert over verbetering: The Blue Cap Foundation, vernoemd naar het petje dat Willem vaak droeg. Maandag 5 mei kreeg Jonker tijdens een vakantie met zijn vrouw op Curaçao een hartstilstand bij het snorkelen. Hij werd 74 jaar.

Jonker was telg uit een groot gereformeerd boerengezin in het West-Friese Krabbendam. Hij hielp mee op de boerderij, volgde winter- en avondonderwijs en studeerde uiteindelijk cum laude af op de Hogere Landbouwschool. Na zijn dienstplicht begon hij in 1963 bij Bonda's Veevoederbureau, een familiebedrijf in Leiden dat bierbostel, een restproduct van bierbrouwen, omzet in veevoer. Jonker vertrok in 1969 naar aardappelzetmeelbedrijf Avebe in Veendam, waar hij zich opwerkte tot directeur marketing en sales. In 1985 werd Jonker als directeur teruggevraagd door Bonda.

Het bedrijf floreerde, hij nam de aandelen over en verkocht Bonda op zijn zestigste. Sindsdien investeerde hij in startende ondernemers en innovatieve bedrijven. Chris Geurts van Kessel (67) kende Jonker al meer dan 35 jaar en assisteerde hem. 'Jan was een echte ondernemer. Hij durfde risico's te nemen. Na Willems dood vroeg hij mij als voorzitter van The Blue Cap Foundation.'

De grotendeels door Jonker gefinancierde stichting deed onderzoek naar vergelijkbare ongevallen, liet apparatuur ontwikkelen om de zuigkracht van roosters te meten en ontwikkelde een testbad in Nieuw-Vennep. Jonker reisde stad en land af om de veiligheid van zwembaden te verbeteren.

Een warme persoonlijkheid en een snelle denker, zegt ambassadeur/projectleider Gonda Duivenvoorden (50) van de stichting. 'Hij dacht altijd een paar stappen vooruit en had als man van de grote lijnen toch oog voor detail. Voor hem ging Willem elke dag dood.' Dat lot wilde hij anderen besparen.

'Mijn vader deelde graag zijn kennis,' zegt Marlijna (48), jongste van de twee dochters en tante van Willem. 'Gedeelde kennis, dubbele kennis. Zo kon je er allemaal beter van worden. Hij verdiepte zich in alles en iedereen en je deed nooit vergeefs een beroep op hem. Hij was heel oplossingsgericht.'

Vroeger was Jonker vaak weg voor zijn werk, maar dat compenseerde hij met veel vakanties. 'In de kerstvakantie gingen we twee weken skiën. Tot twee jaar geleden stond hij op de latten, maar toen begon hij zich wat onzeker te voelen.' Wel tenniste hij nog altijd, deed aan fitness, hield van tuinieren en genoot van zijn kleinkinderen.

'Met Willem had mijn vader een bijzondere band,' zegt Marlijna. 'Het verdriet over zijn dood gaf hem extra motivatie. Mijn vader wilde dat alles gisteren voor elkaar was: kinderen moesten veilig kunnen zwemmen. Dankzij zijn inspanning zal begin 2015 de Zwemwaterwet worden aangepast met een paragraaf over de vastzuigproblematiek van roosters. Het gaf hem rust dat hij met zijn stichting een stempel op die veiligheid heeft kunnen drukken.'